

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Könnyű(?) testi sértés

Szerző: dr. Szabó Szilvia

Szeged, 2015. július hó 23. napján

I. Bevezetés

A testi sértés az egyik leggyegyszerűbb megítélésű és leggyakoribb bűncselekmény, ám e törvényi tényállás jogi szabályozása kapcsán ellentétes nézetekről olvashatunk, és sok esetben a jogalmazói gyakorlatban is minősítési problémák merülnek fel, különös tekintettel az "új" Btk. /a 2012. évi C. tv./ hatálybalépése óta.

II. Hány alapesete van a testi sértés törvényi tényállásának ?

Míg a Csemegi-kódex a testi sértést három alapeseti csoportba osztotta, az 1961. évi V. törvény bizonytalanságot hozott a magyar büntetőjogba, és tulajdonképpen azóta is folyik a vita azon, hogy a testi sértés bűncselekményének egy vagy két alapesete létezik. Míg az 1978. évi IV. tv. miniszteri indokolása egyértelműen leszögezte, hogy a testi sértés alapesete a könnyű testi sértés vétsége, a súlyos testi sértés pedig a testi sértés bűncselekmény minősített esete¹, a jogirodalomban és a jogalkalmazás során mégsem tekintették ez előbbit az egyedüli értelmezési lehetőségnek.

A jelenlegi szabályozással összefüggésben az alábbi álláspontokkal találkozhatunk:

Busch Béla szerkesztésében megjelenő Büntetőjog II. Különös Rész tankönyv² a testi sértés alakzatai vonatkozásában a következő érvelést tartalmazza: "a törvény előbb meghatározza a testi sértés tényállási elemeit [Btk. 164. § (1) bek.], majd úgy rendelkezik, hogy ha a sérülés vagy a betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövetőt könnyű testi sértésért kell felelősségre vonni. Ezután a nyolc napot meghaladó gyógytartam mint súlyosabb eredményű alakzat esetén az elkövetést súlyosabban rendeli büntetni. Ebből a szempontból nincs annak relevanciája, hogy a törvény a minősítő körülményeket külön-külön határozza meg."

A Kónya István által szerkesztett Magyar Büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára³ a testi sértésnek szintén egy alapesetét határozza meg.

A Legfőbb Ügyészség Büntetőbíróági Ügyek Főosztályának BF.72/2013. számú, a Btk. 164.§-ához

¹ dr. Pallagi Anikó: Gondolatok a testi sértés bűncselekményének minősítési problémáiról Büntetőjogi tanulmányok 2003. 28-34. oldal

² Budapest, HVG - ORAC Kft. 2012., 91-92. oldal

³ Budapest, HVG-ORAC Könyv- és Lapkiadó Kft. 2015., 555. oldalán

fűzött állásfoglalása szerint a (2) bekezdésben írt könnyű testi sértés vétsége az alapeset, a (3) bekezdésben írt súlyos testi sértés büntette már minősített esetet tartalmaz.

Mindezekkel szemben a Polt Péter szerkesztésében megjelenő Új Btk. Kommentár 3. kötete a testi sértés két alapesete mellett teszi le a voksát.⁴ Eszerint "a Btk. a testi sértés tényállását új szerkezetben szabályozza, ezzel egyértelművé teszi, hogy a bűncselekménynek két alapesete van, a könnyű testi sértés és a súlyos testi sértés, és az egyes minősítő körülmények differenciáltan kapcsolódnak hozzájuk."

A testi sértés két alapesetének koncepciójáról számol be Karsai Krisztina is a Kommentár a Büntető Törvénykönyvhöz⁵ című kiadványában, amelyben hangsúlyozza, hogy "a hatályos törvényszöveg nem ad lehetőséget az egy alaptényállásos értelmezésnek. Két alaptényállás van, a könnyű testi sértés és a súlyos testi sértés, ahol az elkövetési magatartás tulajdonképpen ugyanolyan, de az eredmény eltérősége alapozza meg a két önálló alapeseti rögzítést."

Végül - de nem utolsó sorban (!) - az új Btk. indokolása is a két alapeset megkülönböztetésén alapuló értelmezést képviseli: "a törvény dogmatikailag és szerkezetileg is átalakítja a testi sértés tényállását. Egyértelműen elkülöníti a könnyű testi sértés és a súlyos testi sértés minősített eseteit, továbbá a hatályos Btk.-tól eltérően csak a súlyos testi sértés előkészületét rendeli büntetni...a bűncselekmény vonatkozásában hangsúlyozandó, hogy mind a könnyű testi sértés, mind a súlyos testi sértés tényállása alapesetet képez."

A fenti gondolatokat már csak azért sem lehet figyelmen kívül hagyni, mivel a jogszabály ezen értelmezése tükrözi leginkább a "jogalkotói akaratot", amelyre - az Alaptörvény 28. cikke alapján - a bíróságok kötelesek figyelemmel lenni: „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.”

A testi sértés alapeseteinek száma tekintetében kialakult különböző nézetek az egyes bűncselekmények eltérő minősítését eredményezik, amelyek eltérő jogkövetkezményeket vonnak maguk után, így nyilvánvaló, hogy ezen egyszerűnek tűnő dogmatikai kérdés eldöntése a jogalkalmazásra gyakorolt hatása folytán kiemelkedő jelentőséget kap.

⁴ Budapest, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó 2013., 152. oldal

⁵ Budapest, Complex Kiadó 2013., 322- 323. oldal

Az egy alapesetes szabályozási modell mellett kitartók vitatják, hogy a testi sértés bűncselekmény szabályozásában az "új" Btk. által alapvető szerkezeti változás következett volna be, álláspontjuk szerint a Btk. rendelkezései a testi sértésnek továbbra is egy alapesetét /Btk. 164. (1) és (2) bekezdése/ határozzák meg, míg a további bekezdések - így a 164. § (3) bekezdése is - ezen alaptényállás minősített eseteit képezik.

Vizsgáljuk meg, hogy az 1978. évi IV. törvény és a Btk. testi sértésre vonatkozó rendelkezéseinek összevetéséből megállapítható-e a tényállási szerkezet jelentős módosulása és az ennek megfelelő koncepcionális változás.

III. Az 1978. évi IV. törvény és a hatályos Btk. testi sértésre vonatkozó rendelkezései

III/1. Az 1978. évi IV. törvény testi sértésre vonatkozó rendelkezései a következők voltak:

170. § (1) bekezdése szerint aki más testi épségét vagy egészségét sérti, ha a sérülés vagy a betegség nyolc napon belül gyógyul, a könnyű testi sértés vétségét követi el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A (2) bekezdés alapján ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető a súlyos testi sértés büntetettét követi el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A (3) bekezdésben írtak szerint a testi sértést aljas indokból vagy célból, továbbá ha védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személlyel szemben követik el, a büntetés büntett miatt könnyű testi sértés esetén három évig, súlyos testi sértés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

A (4) bekezdés úgy rendelkezett, hogy büntetett követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az elkövető, ha a testi sértés maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okoz, illetőleg, ha a súlyos testi sértést különös kegyetlenséggel követi el.

Az (5) bekezdésben a törvény a testi sértés előkészületét rendelte büntetni.

A 170. § (6) bekezdése értelmében a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

A (7) bekezdés a bűncselekmény gondatlan alakzatát szabályozta a következők szerint : aki a súlyos

testi sértést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, a (4) bekezdésben meghatározott esetben három évig, életveszélyes sérülés okozása esetén öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A (8) bekezdés a könnyű testi vétségének magánindítványra történő büntethetőségéről rendelkezett.

Az 1978. évi IV. törvény tehát a testi sértésnek egy alapesetét - a könnyű testi sértés vétségét - ismerte, amely a 170. § (1) bekezdésében került rögzítésre. A 170. § (2)-(4), illetve (6) bekezdései a testi sértés súlyosabban minősülő eseteit taglalták. E törvény alapján tehát egy alapeseti tényálláshoz kapcsolódott a testi sértés valamennyi minősített esete, ezért az e törvény hatálya alá tartozó cselekmények minősítésénél elsődlegesen azt kellett a jogalmazónak tisztázni, hogy a terhelt sérülés okozására irányuló szándékkal cselekedett-e. Amennyiben azt állapította meg, hogy az elkövető - egyenes vagy eshetőleges - szándéka testi sértés okozására irányult, a bántalmazás eredménye - 8 napon belül vagy azon túl gyógyuló sérülés, maradandó fogyatékoság vagy súlyos egészségromlás, életveszély vagy halál bekövetkezte - alapján, illetve az egyéb releváns körülmények - aljas indokból vagy célból, védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személlyel szemben, különös kegyetlenséggel történő elkövetés - figyelembevételével könnyű, súlyos, valamint maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozó, életveszélyt okozó, halált okozó, aljas indokból vagy célból, védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személlyel szemben, valamint különös kegyetlenséggel elkövetett testi sértésként minősítette a cselekményt.

Az ilyen tényállási szerkezet azt eredményezte, hogy - alapeseti szándékosság esetén - az 1978. évi IV. törvény (2) bekezdése szerinti súlyos testi sértés, a (4) bekezdése szerinti maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozó testi sértés, végül a (6) bekezdés szerinti életveszélyt okozó testi sértés minősítésén nem változtatott az, hogy az elkövetőt az eredmény tekintetében is szándékosság terhelte, avagy arra csupán a gondatlansága terjedt ki /a 15. §-on alapuló minősített eseti vegyes bűnösség/. (A halált okozó testi sértés nyilvánvalóan e tekintetben kivételt képez.)

Amennyiben pedig a bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a terheltnek még az eshetőleges szándéka sem, hanem kizárólag a gondatlansága terjedt ki a 8 napon belül gyógyulónál súlyosabb

sérülés okozására, akkor gondatlan testi sértésben állapította meg az elkövető bűnösségét. (A gondatlan könnyű testi sértés sem az 1978. évi IV. törvény, sem a Btk. szerint nem büntetendő.)

Megjegyzem, a jogirodalomban az 1978. évi IV. törvény testi sértésre vonatkozó rendelkezési kapcsán is találkozhattunk olyan állásponttal, amely vitatta, hogy a törvény a szándékos testi sértésnek egyetlen alapesetét fogalmazta meg.⁶

III/2. A hatályos Btk. a testi sértés bűncselekmény körében az alábbiakat tartalmazza:

A 164. § (1) bekezdése szerint aki más testi épségét vagy egészségét sérti, testi sértést követ el.

A (2) bekezdés rögzíti, hogy ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon belül gyógyul, az elkövető könnyű testi sértés vétsége miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A (3) bekezdés alapján ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető súlyos testi sértés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A (4) bekezdés így rendelkezik: a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére, illetve

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.

Az (5) bekezdés értelmében a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a könnyű testi sértés maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okoz.

A (6) bekezdés szerint a büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a súlyos testi sértést

a) aljas indokból vagy célból,

b) védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére,

c) a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére,

d) maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozva,

e) különös kegyetlenséggel követik el.

A (7) bekezdés a bűncselekmény előkészületét rendeli büntetni.

⁶ Erdősy Emil-Földvári József: A magyar büntetőjog Különös része, Pécs, JPTE ÁJK 2005. 101. oldal

A (8) bekezdés alapján a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

A (9) Aki a súlyos testi sértést gondatlanságból követi el, vétség miatt

a) a (3) bekezdésben meghatározott esetben egy évig,

b) a (6) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott esetben három évig,

c) életveszélyes sérülés okozása esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Végül a (10) bekezdés a könnyű testi vétségének magánindítványra történő büntethetőségéről rendelkezik.

IV. Milyen következtetések vonhatók le a büntető törvény szerkezetéből?

A 164. § (1) bekezdését tanulmányozva rögtön feltűnik, hogy ezen rendelkezés a tényállási elemek közül kizárólag az elkövetési magatartást tartalmazza. Ezt követi a (2) és (3) bekezdésben az eredmény, mint további objektív tényállási elem megjelenítése.

A - materiális bűncselekményként értékelendő - testi sértés alapesetét a jogalkotó tehát úgy szerkesztette meg, hogy az elkövetési magatartást a Btk. 164. § (1) bekezdésében rögzítette, az elkövetési magatartással okozati összefüggésben bekövetkezett és ugyancsak az alapeseti törvényi tényállás részét képező eredményt pedig a (2) illetve a (3) bekezdésben. Az (1) bekezdés tehát a (2) illetve a (3) bekezdéssel tényállási egységet képez. Az, hogy az alapeseti tényállás részét képező eredmény nem az (1) bekezdésben szerepel, hanem külön a (2) illetve a (3)-ban, ugyancsak azt - a jogalkotó által is megfogalmazott tényt - igazolja, hogy két alaptényállás van - hiszen ha csak egy lenne, akkor az eredmény ugyanabban a bekezdésben lenne, ahol az elkövetési magatartás (tehát mint ahogyan az az 1978. évi IV. törvényben is szerepelt), mivel nem lenne ok attól eltérő, külön bekezdésben feltüntetni.

A jogalkotó azt, hogy a testi sértés bűncselekményének két alapesetét kívánta kialakítani azzal is kifejezte, hogy a 164. § (2) és (3) bekezdésében nevesítette is azokat: könnyű testi sértés vétségeként és súlyos testi sértés büntettként. A minősítő körülményt megvalósító tényállási elemek esetében azonban nem ezt a szövegezést használja, hanem közvetlenül utal azok minősített eseti jellegére azzal, hogy úgy fogalmaz: "a könnyű testi sértést maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okozva követik el", a testi sértés "életveszélyt vagy halált okoz".

A szóhasználat mellett a testi sértésre vonatkozó rendelkezések szerkezete is a testi sértés két alapesetének kialakítását tükrözi, hiszen az egyes minősítő körülmények részben a könnyű testi sértés vétségéhez, részben a súlyos testi sértés büntetéhez kapcsolódnak, noha maguk a minősítő körülmények - egyetlen kivétellel: a különös kegyetlenség a könnyű testi sértést minősítő körülmények között nem szerepel - megegyeznek.

A fenti tényállási szerkezet azt vonja maga után, hogy a jogalkalmazónak elsődlegesen azt kell megállapítania, hogy a terhelt szándéka könnyű testi sértés avagy súlyos testi sértés okozására irányult-e. Az első eset a Btk. 164. § (1) és (2) bekezdésébe, a másik eset a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdésbe ütköző cselekményt valósít meg.

Ezt követi annak vizsgálata, hogy a bántalmazás eredménye, módja vagy a sértett személye alapján fennáll-e valamelyik minősítő körülmény. Amennyiben tehát elsődlegesen az került megállapításra, hogy az elkövető szándéka könnyű testi sértésre irányult, de ennél súlyosabb eredmény következett be, a bűncselekmény a 164. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző, és a (4) vagy (5) bekezdése szerint minősülő testi sértés büntetteként, ha azonban a rendelkezésre álló adatok alapján az állapítható meg, hogy a terhelt szándéka súlyos sérülés okozására irányult és ennél súlyosabb eredmény következett be, a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdése szerint minősülő testi sértés büntetteként minősül.

Ha a terhelt szándéka 8 napon belül, illetve 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására terjedt ki, és az ennek megfelelő sérülés be is következett, cselekménye a Btk. 164. § (1) és (2) vagy (1) és (3) bekezdésébe ütközik és aszerint is minősül.

Abban az esetben pedig, ha a terhelt szándéka maradandó fogyatékosság, súlyos egészségromlás vagy életveszély - tehát nyilvánvalóan 8 napon túl gyógyuló sérülés - okozására irányult, a bűncselekményt a súlyos testi sértés minősített eseteként, azaz a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdésébe ütköző cselekményként kell értékelni.

Amennyiben pedig az elkövető a sérülést nem szándékosan, hanem gondatlanul okozta, a

bűncselekmény Btk. 164. § (9) bekezdésébe ütközik és - eredményétől, illetve a sértett állapotától függően - annak a) -c) pontja szerint testi sértés vétségeként minősül.

Mindezek alapján vitathatatlan, hogy a törvényi tényállást a jogalkotó szerkezetileg jelentősen átalakította, amelynek - a törvényhez fűzött indokolás alapján - a kimondott célja a két alaptényállás bevezetése volt. Azt pedig, hogy a jelenlegi szabályozás a 1978. évi IV. törvénnyel megegyezően, a testi sértésnek egyetlen alapesetét határozta volna meg, álláspontom szerint nemcsak a törvény jogalkotói, hanem a testi sértésre vonatkozó rendelkezések nyelvtani, logikai és történeti értelmezése is cáfolta.

V. A vegyes bűnösséggel elkövetett testi sértés

A testi sértés egy alapesetéből kiindulók nézőpontjukat továbbá azzal indokolják, hogy amennyiben a könnyű testi sértés és a súlyos testi sértés egyaránt a testi sértés alapesetének minősül, és az elkövető szándékának az alaptényállás valamennyi elemére ki kell terjednie, akkor az új törvényi szabályozás szerint a súlyos testi sértés büntette vegyes bűnösséggel nem követhető el.

Vegyes bűnösségű bűncselekményekről legáltalánosabb értelemben akkor beszélünk, ha az objektív tényállási elemek egy részére a szándékosság, más részére pedig a gondatlanság terjed ki. A büntetőjog rendszerében azonban valamely cselekmény szándékos vagy gondatlan, ezért a vegyes bűnösségű bűncselekmények egy része a gondatlan deliktumok sajátos változatát alkotja, más része pedig a szándékos bűncselekmények jogi sorsát osztja. Ebből a szempontból különbséget kell tennünk a szerint, hogy a vegyes bűnösség az alaptényállás, avagy a minősített esetek körében jelentkezik-e. Az alaptényállások tekintetében az az elv érvényesül, hogy amennyiben akárcsak egyetlen ismérvre is csupán a gondatlanság terjed ki, az egész bűncselekmény gondatlannak minősül. A minősített esetek tekintetében ugyanakkor alapvetően máshogy alakul a vegyes bűnösség megítélése. Ezekre nézve különbséget kell aszerint, hogy a minősítő körülmény eredmény, avagy más objektív ismérv-e. Ez utóbbi esetben a szándékosságnak ezt az egyéb objektív ismérvet is át kell fognia, a ha erre csupán a gondatlanság terjed ki, az ilyen minősítő körülmény nem írható az elkövető terhére, a vegyes bűnösség tehát a súlyosabb minősítést nem alapozza meg. A szoros értelemben vett vegyes bűnösségről akkor beszélhetünk, ha a szándékos bűncselekmény minősítő

körülménye eredmény, amire az elkövetőnek adott esetben csupán a gondatlansága terjed ki. A szoros értelemben vett vegyes bűnösségű deliktum a szándékos alapbűncselekmény és a minősített gondatlan eredmény összekapcsolódása egy bűncselekményben.⁷

A fentiek alapján a továbbiakban azt vizsgáljuk, hogy a szoros értelemben vett vegyes bűnösséggel elkövetett testi sértések a Btk. szerint hogyan minősíthetők.

A szoros értelemben vett vegyes bűnösségű bűncselekmények megítélésénél figyelemmel kell lenni tehát a Btk. 9. §-ára, amely szerint „az eredményhez, mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények akkor alkalmazhatóak, ha az elkövetőt az eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli”, továbbá a Btk. 8. §-ában foglaltakra, amely alapján „gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.” E két rendelkezés összevetéséből az következik, hogy a súlyos testi sértés mint alapeset, kizárólag az eredményre is kiterjedő szándékos tudattartalommal követhető el, vegyes bűnösséggel nem, mint ahogyan azt a vegyes bűnösség fogalmának meghatározása is tartalmazza.

Amennyiben azonban a Btk. 164. § (3) bekezdésében leírt súlyos testi sértés a könnyű testi sértés minősített esete lenne, - akkor a Btk. 9. §-a alapján - vegyes bűnösséggel is elkövethető lenne, ebben az esetben a vegyes bűnösséggel elkövetett súlyos testi sértést a Btk. 164. (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdése szerint minősülő cselekményként kellene minősíteni.

A testi sértés tényállásának szerkezetéből ellenben az állapítható meg, hogy ugyanaz az eredmény (maradandó fogyatékoság vagy súlyos egészségromlás) könnyű testi sértés és súlyos testi sértés esetén is súlyosabban büntetendő. Ez a tényállási szerkezet pedig értelmezhetetlen lenne egy alapeset, azaz minősített eseti súlyos testi sértés esetén. Ezesetben ugyanis a könnyű testi sértés minősítő körülményéhez - tehát adott esetben a vegyes bűnösséggel elkövetett súlyos testi sértéshez - kötődnének a testi sértés - ugyancsak vegyes bűnösséggel is elkövethető - további súlyosabban minősülő esetei, amely életszerűtlen, ellentétes a testi sértés előbbieken taglalt normaszervezetével, és dogmatikailag is megalapozatlan.

⁷ Prof. Dr. Nagy Ferenc: A vegyes bűnösségű bűncselekmények egyes dogmatikai problémáiról, Büntetőjogi Kodifikáció 2/2005. 24. old.

A Btk. kommentár a vegyes bűnösséggel létrejövő (alapeseti) gondatlan bűncselekmény vonatkozásában a következőket tartalmazza: "a szándékos bűncselekményekkel szemben a gondatlan bűncselekmények úgy is megvalósulhatnak, hogy az objektív tényállási elemek egy részére (eredmény-bűncselekmény esetén tipikusan az elkövetési magatartásra) az elkövetőnek a szándékossága terjed ki. Ugyanis ha a bűncselekmény alapesetének akár csak egyetlen elemére a gondatlanság terjed ki, akkor a bűncselekményt gondatlannak kell minősíteni (ún. alapeseti vegyes bűnösség)⁸

A kommentár a Btk. 164. § (9) bekezdéshez pedig az alábbiakban írt indokolást fűzi:

"A testi sértés alapeseti cselekményei szándékosak. Mivel korábban a súlyos testi sérülés okozása a minősített eseti értékelés körébe tartozott, nyolc napon túl gyógyuló sérülés vagy betegség okozását vegyes bűnösséggel is meg lehetett valósítani. Ezen dogmatikai konstrukció alkalmazása nem lehetséges a hatályos szöveg alapján. Az ilyen esetet a szándékos könnyű testi sértés alapesete vagy a Btk. 164. § (9) bekezdése szerinti gondatlan súlyos testi sértés alapján (alapeseti vegyes bűnösség) lehetne megítélni.⁹

VI. Összefoglalás

Álláspontom szerint a testi sértés tényállásának két alapesetes értelmezéséből az következik, hogy ha a súlyos testi sértést vegyes bűnösséggel követik el, akkor a vád tárgyává tett cselekményt a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdésébe ütköző és a (9) bekezdése szerint minősülő gondatlan súlyos testi sértés vétségeként kell minősíteni, mivel az - az alaptényállás valamennyi elemére kiterjedő szándékosság hiányában - a Btk. 164. § (2) vagy a (3) bekezdése szerinti szándékos alapesetek szerint nem minősíthető (mint ahogyan ezt a kommentár a Btk. 164. § (9) bekezdéséhez fűzött magyarázata is tartalmazza).

A kifejtettek alapján, összegzésként megállapítható, hogy a testi sértés büntettének vegyes bűnösséggel elkövetett alakzatát a Btk. 164. § (1) és (3) bekezdésébe ütköző és a (9) bekezdése szerint minősülő gondatlan súlyos testi sértés vétségeként kell minősíteni, amely - a terhelt

⁸ Tokaji 1984, 237. o."; Karsai Krisztina: Kommentár a Büntető Törvénykönyvhöz, Budapest, Complex Kiadó Wolters Kluwer csoport, 2013. 56. oldal

⁹ Karsai Krisztina: Kommentár a Büntető Törvénykönyvhöz, Budapest, Complex Kiadó Wolters Kluwer csoport, 2013. 323-324. oldal

számára az 1978. évi IV. törvénynél kedvezőbb elbírálást biztosítva, ezáltal a Btk. alkalmazhatóságát kiszélesítve - összhangban lenne a jogalkotó deklarált akaratával és elfogadható megoldást kínálna a két alapesetre épülő koncepció kritikusainak is.

Felhasznált irodalom:

1. dr. Pallagi Anikó: Gondolatok a testi sértés bűncselekményének minősítési problémáiról
Büntetőjogi tanulmányok 2003. 28-34. oldal
2. Busch Béla: Büntetőjog II. Különös Rész, Budapest, HVG - ORAC Kft. 2012.
3. Kónya István: Magyar Büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára, Budapest, HVG-ORAC Könyv- és Lapkiadó Kft. 2015.
4. Polt Péter: Új Btk. Kommentár 3. kötet, Budapest, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó 2013.
5. Karsai Krisztina: Kommentár a Büntető Törvénykönyvhöz, Budapest, Complex Kiadó Wolters-Kluwer csoport 2013.
6. Erdősy Emil-Földvári József: A magyar büntetőjog Különös része, Pécs, JPTE ÁJK 2005.
7. Prof. Dr. Nagy Ferenc: A vegyes bűnösségű bűncselekmények egyes dogmatikai problémáiról,
Büntetőjogi Kodifikáció, 2/2005.

Felhasznált jogszabályok:

1. 2012. évi C. törvény a Büntető törvénykönyvről
2. 1978. évi IV. törvény a Büntető törvénykönyvről
3. 1998. évi XIX. Törvény a Büntetőeljárásról (a továbbiakban: Be.)
4. Magyarország Alaptörvénye